

ВИСНОВОК

**Національного університету «Чернігівська політехніка»
про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації
Хребтаня Юрія Анатолійовича
на тему: «Формування механізмів державної підтримки малого та середнього бізнесу
в умовах геополітичних конфліктів», поданої на здобуття ступеня доктора філософії
з галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування
за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування**

1. Актуальність теми дослідження та її зв'язок з науково-дослідними роботами

Актуальність дисертаційного дослідження Хребтаня Ю.А. зумовлена потребою у формуванні цілісного, адаптивного механізму державної підтримки малого та середнього бізнесу, здатного забезпечити ефективну реакцію на виклики війни, економічних криз та геополітичної нестабільності. Малий та середній бізнес виступає базовим елементом економічної стійкості, зайнятості та відновлення економіки України.

Дослідження виконано в межах науково-дослідної теми кафедри менеджменту та адміністрування Національного університету «Чернігівська політехніка» «Механізми державного управління регіональним розвитком в умовах переформатування владних відносин» (№ держреєстрації 0120U105292).

2. Мета і задачі дослідження

Метою дисертації є теоретико-методологічне обґрунтування та розроблення концепції механізму адаптивної державної підтримки малого та середнього бізнесу у контексті геополітичних конфліктів і післявоєнного відновлення.

Для досягнення мети визначено та вирішено завдання щодо:

- систематизації теоретичних засад і функцій малого та середнього бізнесу в національній економіці;
- дослідження досвіду країн ЄС щодо механізмів державної підтримки малого та середнього бізнесу;
- аналізу інституційного та нормативно-правового забезпечення державної підтримки;
- оцінювання ефективності чинних інструментів підтримки;
- розроблення концепції адаптивного механізму державної підтримки малого та середнього бізнесу в умовах війни та повоєнного відновлення;
- створення методики оцінювання ефективності за принципами доказової публічної політики.

3. Наукові положення, розроблені особисто здобувачем, та їх новизна

У межах дисертації Хребтань Ю.А. обґрунтував низку нових наукових положень, що у сукупності формують наукову новизну дослідження.

Удосконалено:

-понятійно-категоріальний апарат публічного управління щодо функцій механізмів державного регулювання малого та середнього бізнесу шляхом введення системного розмежування конкурентної, інноваційної, структурно-адаптаційної, соціально-стабілізаційної та фіскально-бюджетної функцій;

-методологію оцінювання ефективності механізмів підтримки малого та середнього бізнесу через інтеграцію фазової рамки кризи та контрфактичних методів ідентифікації причинного ефекту політики;

-концепцію адаптивного механізму державної підтримки малого та середнього

бізнесу як ієрархічно впорядкованої системи з трирівневою архітектурою управління, класами інтервенцій і запобіжниками доброчесності.

Подальшого розвитку набули:

-методика оцінювання впливу державної підтримки на основі рамки «критерії - дані - моделювання - інтерпретація»;

-математичний апарат оцінювання ефективності у вигляді композитного індексу стійкості суб'єкта малого бізнесу з системою порогів і тригерів переходу між фазами кризи;

-підхід до ризик-орієнтованого управління політикою підтримки, що враховує відмінності регіонів, секторів і фаз відновлення.

4. Обґрунтованість та достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій

Достовірність наукових результатів забезпечується використанням системного, інституційного та порівняльного аналізу, елементів контрафактичного підходу, а також багатоджерельною базою даних: статистикою Держстату, звітами Мінекономіки, документами ЄС, ОЕСР та Світового банку. Методологічна узгодженість і відтворюваність перевірені шляхом багаторічних порівнянь та апробації результатів.

5. Теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження

Теоретичне значення полягає у формуванні концептуальних засад адаптивної підтримки малого та середнього бізнесу, які розкривають зв'язок між державним втручанням, ризиками та інституційною стійкістю.

Практичне значення полягає у можливості використання результатів дослідження для розроблення державних і регіональних програм підтримки малого та середнього бізнесу у післявоєнному відновленні; у вдосконаленні процедур бюджетування за результатами. Також є реальні результати практичного впровадження дослідження в діяльності Чернігівської обласної державної адміністрації (довідка № 01-01-24/14165-вих від 24.12.2025), Іванівської сільської ради Чернігівського району Чернігівської області (довідка № 29 від 07.01.2026), ТОВ «Чернігівський автозавод» (довідка № 1708 від 05.01.2026), та впровадження в освітній процес Національного університету «Чернігівська політехніка» (довідка № 202/08-2797/ВС від 03.11.2025).

6. Апробація результатів дослідження

Ключові наукові положення, теоретичні висновки та практичні результати, отримані в межах дисертаційного дослідження, були оприлюднені та пройшли наукове обговорення під час участі здобувачки у міжнародних науково-практичних конференціях: Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні вектори відновлення та розвитку України на засадах сталості та безпеки» (листопада 2023), XIV Міжнародній науково-практичній конференції студентів, аспірантів і молодих вчених «Юність науки - 2024» (квітень 2024), Всеукраїнській науково-практичній конференції за міжнародною участю «Публічне управління та адміністрування в Україні: євроінтеграційний поступ» (травень 2025), XV Міжнародній науково-практичній конференції студентів, аспірантів і молодих вчених «Юність науки - 2025» (квітень 2025).

7. Повнота викладення основних результатів та особистий внесок здобувача

Основні результати дисертації викладені у 8 наукових публікаціях, зокрема у фахових виданнях України та у виданні, що індексується в Scopus та Web of Science. Усі наукові положення, теоретичні висновки й аналітичні узагальнення сформульовані здобувачем особисто. У співавторських роботах дотримано академічної доброчесності та чітко визначено особистий внесок автора.

8. Загальний висновок.

Дисертаційна робота Хребтаня Юрія Анатолійовича на тему «Формування механізмів державної підтримки малого та середнього бізнесу в умовах геополітичних конфліктів» є самостійним, завершеним та оригінальним науковим дослідженням, присвяченим актуальній проблемі підвищення ефективності державної політики підтримки малого та середнього бізнесу в умовах воєнних і післявоєнних викликів. Робота містить нові теоретичні узагальнення, методологічні підходи та прикладні рішення, спрямовані на формування адаптивного механізму державної підтримки, що враховує фазовість кризових процесів, рівень ризику та спроможність суб'єктів підприємництва.

Основні положення, висновки та практичні рекомендації дисертації відзначаються науковою новизною, належним рівнем обґрунтованості та аргументованості, підтвержені апробацією на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях. У наукових публікаціях здобувача повно і послідовно відображено результати дисертаційного дослідження. Зміст роботи логічно узгоджується з метою та завданнями, визначеними у вступі, а всі наукові завдання вирішено повною мірою. Роботу виконано державною мовою.

За рівнем актуальності, ступенем наукової новизни, теоретичною і практичною значущістю отриманих результатів, дисертація Хребтаня Юрія Анатолійовича відповідає спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (у редакції постанови від 19 травня 2023 р. № 502).

Наукові публікації здобувача відповідають пункту 8 постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

Дисертаційна робота Хребтаня Юрія Анатолійовича на тему «Формування механізмів державної підтримки малого та середнього бізнесу в умовах геополітичних конфліктів» може бути рекомендована до захисту у спеціалізованій вченій раді.

Головуючий

У. Кошар

Косач І.А.

09.01.2026

Косач І.А.

Юрій Анатолійович Хребтань

2026р.